

L'humor mut de Buster Keaton reviu al Lliure

El suec Jakob Ahlbom dirigeix la comèdia 'Lebensraum'

JUSTO BARRANCO
Barcelona

A l'inici del breu film de Buster Keaton *L'espantaocells* apareix la imatge d'una cabana i les paraules "Totes les habitacions d'aquesta casa estan en una de sola". I n'hi ha una de sola, que serveix per a tot. En girar el mirall apareix una fotografia. En treure el disc, el tocadiscos es pot utilitzar com a fogó per cuinar, i el seu moble, com a forn. La prestatgeria dels llibres amaga un rebost de paret. Del sostre penja el parament per a la taula. La banyera es gira i és un sofà. I el llit es posa vertical i és un piano. I els espectadors que vagin des d'avui fins diumenge al Lliure per veure la comèdia muda *Lebensraum* (espai vital) reconeixeran en la seva arrencada aquesta genial escena ideada per Buster Keaton.

I és que per al seu nou treball el suec Jakob Ahlbom (1971) ha volgut introduir-se al món de l'inoblidable còmic i en la seva poderosa poesia visual per crear una obra plena de màgia, il·lusions visuals i incansables acrobàcies en la qual sense ni una sola paraula el públic coneix la història de dos homes que viuen en un espai reduït. D'aquí ve el títol, "de construir el teu propi espai de vida, el teu hàbitat, com també fan els animals", sense més connotacions, explica Ahlbom, allunyant-lo així de l'ús que els nazis van fer del terme, quan *Lebensraum* va significar que Alemanya necessitava més territoris per créixer.

I els dos protagonistes de l'obra senten que els falta alguna cosa, explica el director i actor, i com que són inventors, creen un robot femení, encara

STEPHAN VAN HESTEREN

Una escena de l'embogida comèdia *Lebensraum*, al Lliure

POU I MACHI

'Fuegos', amb l'aval de Mèrida

■ **Pòquer d'actrius al Grec. Carmen Machi, Cayetana Guillén Cuervo, Ana Torrent i Nathalie Poza protagonitzen des d'avui fins diumenge al Grec *Fuegos* després del seu èxit al festival de Mèrida. Dirigida per Josep Maria Pou i basada en l'obra homònima de Marguerite Yourcenar, *Fuegos* mostra el desamor de l'escriptora a través de les seves reflexions sobre tres dones abandonades: Maria Magdalena, Clitemnestra i Safo.**

que la cosa no sortirà tal com han pensat i ella acabarà mostrant que és "més humana que ells". "És una història simple, tot ens ho juguem en el detall i en un enfocament molt físic", remarca. I per si alguna cosa hi faltava, si les pel·lícules mudes s'acompanyen al piano, els acompanya la petita banda Alamo Race Track, integrada en la seva acció.

Ahlbom, que va estudiar mim a Amsterdam, on sol treballar, té com a referents per a les seves obres, a més de Keaton, Stanley Kubrick i David Lynch. Diu que li agrada un teatre molt visual, on es creuen gèneres. I finalment confessa que no té secret per al seu humor: abans buscava que fós divertit i ningú no reia; ara, amb una situació caòtica, de malson, amb els personatges atrapats en una rateta, la gent "es mor de riure".●

CRÍTICA DE DANSA

En lluita

Yesterday

Concepte, coreografia i direcció: Jasmin Vardimon
Intèrprets: L. Burrough, E. Fourmi, K. Wen Chuang, D. Lloyd, A. Nakamura, J. Robert Pares, M. Douger, C. Quill
Lloc i data: Mercat de les Flors (23/VII/2013)

JOAQUIM NOGUERO

La principal virtut de *Yesterday*, i en general de la feina d'aquesta companyia britànica liderada per la coreògrafa d'origen israelià Jasmin Vardimon, són les imatges impactants. Veure, per exemple, com es crema la casa que una de les ballarines dibuixa al seu propi ventre amb quatre línies infantils, com una altra parella habita a la pantalla la ficció d'aquest es-

pai casolà i com la tragèdia és representada amb la simple combinació de fum al ciclorama i d'embrutar de negre el dibuix a la pell. El recurs és simplíssim i l'efecte tan violent com quan simulen cops en les coreografies amb tècniques d'arts marcial. Tres monòlegs troben una d'aquestes translacions visuals de gran efecte: la lluita amb la malaltia del cos (un autèntic duel entre ballarins), l'assot a cops de bandera de tot moviment d'expressió diferent o el nostre conflicte intern visualitzat irònicament com la informació meteorològica d'un telenotícies, amb les seves altes pressions i les depressions.

Moltes d'aquestes imatges comencen com a metàfores poètiques i es desenvolupen amb vocació narrativa, com a escenes amb personatges i un punt

de provocació innegable. Vardimon es pren amb humor les seves reflexions, els treu punta i les dessacralitza. Més d'una vegada comença una escena amb una imatge plàcida, bonica, tranquil·la, fins que l'esquerda i esdevé violenta. Les coreografies són dinàmiques, rítmiques i vigoroses. Llisen amb facilitat. Els cossos combinen energia i fluïdesa. Sedueixen amb una impressió molt jove, amb el seu halo de rebel·lia, amb el seu nervi i la seva ferocitat, amb capacitat per riure. Però no sembla suficient. Potser perquè acabem amb la sensació acumulativa d'haver assistit a massa moments culminants, a les perles dels espectacles dels últims deu anys de la companyia (*Yesterday* és una peça antològica) i acabem veient-los el truc, amb els seus jocs sempre al voltant d'una música coneguda, potent i amb resonàncies. Quins jocs? La plàstica bellíssima, l'alè jove, l'actitud rebel, la duresa.●

La SGAE opta per un lideratge de perfil discret amb José Luis Acosta

PEDRO VALLÍN
Madrid

José Luis Acosta (Úbeda, 1961) és el nou president de la SGAE després d'una ajustada votació ahir de la junta directiva de la societat, en la qual més que el nom del president es triava "un tipus de presidència", segons va explicar el guanyador. "Hi ha hagut coincidència general sobre els problemes de la SGAE i sobre com solucionar-los, i en aquest sentit ha estat una junta directiva que ha expressat la nostra unió. El que es dirimia en la votació era més aviat quin tipus de presidència volíem, hi havia els qui volien una direcció més presidencialista. Jo crec que el president ha de tenir un perfil discret i delegar en l'excel·lent equip tècnic d'aquesta casa", explicava el flamant president en la seva primera compareixença als mitjans.

L'elecció té doncs un sentit de rectificació, ja que les principals faltes que es van atribuir a Antón Reixa per al seu fulminant cessament en la presidència, fa dues setmanes, al·ludien al maneig presidencialista de la societat de gestió i la nul·la encomanda a la junta directiva de les iniciatives que adoptava.

Acosta, guionista televisiu, assegura que els reptes de la socie-

SGAE

José Luis Acosta

tat continuen sent els mateixos: ordenar la complexa desinversió d'Arteria, a través de la Fundació Autor, i actuar com a lobby respecte a la futura llei de Propietat Intel·lectual que el Govern central pretén aprovar aquest any, i a la reducció de l'IVA cultural. "Aquesta casa mou molts diners i els interessos de molts socis; ningú no interromprà el funcionament de la maquinària", va concloure Acosta en al·lusió al paper de la presidència.●

TERENCE STAMP GEMMA ARTERTON CHRISTOPHER ECCLESTON VANESSA REDGRAVE

UNA CANCIÓN PARA MARION

ABRE TU CORAZÓN. ENCUENTRA TU VOZ

HOY ESTRENO CONSULTAR CARTELETA